

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felolós szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A cigányügy rendezése.

(Dr. K. P.) Néhány évtizede már, mióta Magyarországon szinte állandóan napirenden van a — cigány kérdés. Illetékes köreink nekinek buzdulnak a kérdés rendezésének. Tesznek is olykor-olykor valamit. De amit még mindeztideig tettek, nem több a — semminél.

Most a szatmári rablógyilkosságot nyomon követte a csongrádi, ezt ismét a dánosi négyzseres gyilkosság és borzalmas rablás. E sorozat az egész ország népét egyszerre megdöbentette. Amit eddig is mindenki tudott és látott, de rólu senki se beszélt, ma már mindenki hirdeti. Ez az a tény, hogy Magyarország 70—80 ezernyi cigány az élet- és vagyonbiztonságnak immár oly rettenetes és félelmetes ellensége, hogy kulturnemzet létünkre cigányainkat továbbra is eddigi életmódjukban megtűnünk és meghagynunk nem szabad!

Nagy városokban mit sem érezünk s alig sejtünk valamit a cigányveszedelemből.

A falvak, puszták és tanyák

csendes és becsületes népe s az országutak rettegő utasai tudják megmondani, hogy mennyire veszedelmes, vagyon és életet nyíltan és lopva pusztító elősdierei nemzetünknek ezek a cigányok.

A faluk végein állandóan sátorozó cigánytelep lakói télen-nyáron örökös munkátlanságban töltik napjaikat. Megélhetésüket a falvak szegény népeinek családjaiból, koldulásból s mindenféle furfangos módon való kiszípolozásából biztosítják. Az ide-oda kóborlók pedig lopásból s rablásból — gyilkosságokkal vegyítve — szerzik be mindennapi kenyerüket.

Cigányaink e kétféle életmódjából — mely mindkettő egyformán pusztító — sehol és semmi kivétel sincs. Ez ellen tenni kell. Még pedig gyorsan és eréllyel. A cigány kérdést a modern kor tul emberies gondolkodásának a keretein belül alig lehet rendezni. Nem lesz baj, ha e korlátot egy kissé, hogy ha úgy szükséges, tul is lépjük. A szükség törvényt bont. Már pedig ha valahol, itt égető a szükség, hogy cigányainkat megfékezzük, megszelídítsük s munkához szoktassuk.

Állami cigányházakat kell állítanunk, aztán el kell fogdosni az ország összes cigányait s az állami cigányházakban kényszer munkára fogni valamennyit. A kísérlet bizonyára be fog válni, mert a pénzbeli befektetést a végeztetendő munkák be fogják hozni. Az erkölcsi sikert pedig meghozza az, hogy ha nem egy, de két vagy három évtized alatt ez a ma még fékezhetetlen, vad- és munkátlan faj szelíd, munkás elemmé változik át. Természetesen módszer jó része kell, hogy legyen majd az erkölcsi kiszolgáltatásnak és ekként való állandó nevelésnek.

Az erélyesebb módszertől irtózó túlzó humanisták — bármennyit gondolkozzanak és bármiként kísérletezzenek is — eredményre úgy se juthatnak. Aki jól ismeri a cigányokat, csakis az állami cigányházak felállításától várhatnak sikert.

Mi falukból, pusztákból, tanyákból s országutak széléről egyformán ismerjük cigányainkat minden természetükkel, életmódjukkal s viselkedésükkel együtt. Ezért ajánljuk azt a módszert, mely egyedül segíthet a mai türehtlen állapoton.

Fehérvirágos . . .

A „Debreczen” számára írta: Szabó István.

Fehérvirágos akácok alján
Oh hányszor elfog a vágy utánad!
S a szívreszálló illattár nyomán
De sok zibongó, fényes álom támad!
S míg május büvös alkonyán merengek,
Az édes illat mély mámorba renget,
S ott a virágos akácok alján
Megálmodok egy tulvilági vágyat. . .

Fehérvirágos akácok alján
Mily drága lenne átkarolni téged,
S a sóhajoknak szárnyán átrepülni
Csókok között a tündér messziséget. . .
Szívem remeg. . . az illat égbe árad. . .
Széthull az ábránd. . . könyvem is megárad,
S fehérvirágos akácok alján
Meghalnak mind az álmok és remények. . .

A költő regéje.

Írta: Erdős R.

Jöjjön, üljön ide mellém az ablakhoz.
Egészen közel. Így. Ne nézzen reám, ilyen
szomorúan, ne nézzen reám ilyen fájdalmas
tekintettel!

Milyen hideg a kezei! Fázik ugy-e?
Kivánja, hogy betegyem az ablakot?
Megvan.

Most hát beszéljen, beszéljen! Látja én is
nagyon szomorú vagyok; alig vártam, hogy
eljöjjön, hogy megkerdezhessem öntől, mért
van az, hogy ezeken a borus őszi délutáno-
kon, olyan szomorú érzések lopódnak az
emberek szívébe? Borongó napsugár, bus
őszi délutánon, eszembe hozza minden
bánatom.

Ilyenkor olyan jól esik, ha van vala-
kink, akinek bizalommal simulhatunk a
keblére, akihez őszinték lehetünk, akinek
megfoghathatjuk a kezét, mint én mostan a
magáét. Ilyenkor sok olyan dolgot tudnék
mondani, amit máskor nem mondanék el.
Történetet egy szép, szomorú leány életéből;
történetet, — amely regéhez hasonlít, —
regéhez, — melyet megkönyezünk és mi-
után megkönyeztük, — elfelejtjük. Felej-
tés: ez a regék sorsa. És mégis, ha tudnám,
hogy elfelejtü valaha a regét, amit én most
önnek elmondok, ezt a szomorú regét, me-
lyet az ősz sejtelmesen borongós hangulata
keltett szívemben, ha tudnám, hogy e fe-
lejtü: akkor inkább kimennék a szabadba az
erdő fái közé és egy fenyő törzsét átkarolva,
zokognám azt el a szeleknek, hogy elsiugják,

dalolják a mindenségnek, hogy ne haljon
meg soha, hogy el ne felejtessék.

— De ön nem fogja elfelejteni ugy-e
nem?

Eszébe fog jutni mindég, mikor ilyen
őszi délutánon egyedül ül íróasztalánál és
hasztalan igyekszik eszméit, gondolatait szá-
vakba önteni, szívet és fejét elhomályosítja
az őszi boru, szórakozottan néz ki az abla-
kon és látja künn az akácok hulló, sárga-pi-
ros leveleit.

Eszébe fog jutni, ha egyedül bolyong
az utcákon és hirtelen meglát egy szomorú,
halvány arcot, bánatos, fekete szemeket,
eszébe fog jutni akkor is, ha egy fehér tuba-
rósát pillant meg valakinek a gomblyu-
kában.

Oh, a regét a költő nem felejtü el!

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy
fehér kezü, fekete szemü ifjú leány, aki min-
dég szomorú volt és szerette a dalt, a regé-
ket és az őszit, amikor a tuba-rózsák nyil-
nak. A fehér kezü leány szeretett egy le-
gényt, aki viszont a tavaszt, az ő fakadó
bimbóival, illatos légével, fejledező napsuga-
rával és szerette a dalt is, a regéket is
azokat, melyek a — tavaszról szóltak.

De azért boldogok voltak mind a ket-

Házaladás miatt

PÉTERFIA-UTCA 73. sz. alatti raktárunkat sürgősen kell kiürítenünk! —
Nagyválasztéku, gazdasági, borászati, háztartási gépeinket, saját gyártmányu
legjobb hirtévének örvendő tőrsajtóinkat és kutszivattyúinkat is nagyon mér-
sékelt áron bocsátjuk áruba!

605

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság“

Mert nem lehet a cigánykérdést a négy fal közötti térnek szűk tapasztalatából, hanem csakis a cigányok külső és belső életvilágának közvetlen ismerete alapján rendezni.

A politikai helyzet.

A horvátok bojkottja.

Budapest, július 26.

(Saját tudósítónktól.) A Horvátországban megindult bojkott mozgalomról komolyabb formában érkeznek hírek. Károlyváros kereskedői gyűlést tartottak és gyűlésükből proklamációt bocsátottak ki a horvát kereskedőkhöz és a hazafias közönséghez. A proklamáció mindnyájukat felszólítja, hogy csakis Horvátországból, Szlavóniából és Dalmáciából vásároljanak. Ha a saját iparosai gyengesége miatt szükségleteiket nem tudnak itthon fedezni, akkor valamely más szláv helyről, első sorban Csehországból vásároljanak.

A felhívást megküldötték csatlakozás végett az összes horvát érdekelteknek.

Ez a bojkott-mozgalom természetesen mélyen érinti a magyar termelést és a politikai mozgalmak olyan elfajulása, amely ellen már tenni kell. A magyar gyáriparosok, valamint a kereskedelmi egyesülés a kereskedelmi minisztériumhoz fog fordulni, amelynek vezetője most Kossuth Ferenc távollétében Sztéryny József államtitkár.

A minisztériumnak — ami értesülésünk szerint — nem került ki a figyelmét a horvátok bojkott-mozgalmára, attól azonban egyáltalában nem tartanak, hogy a magyar iparnak tényleg árthatna ez a mozgalom. Figyelmeztetnek ugyanis arra, hogy a horvát ipar most rendkívül gyenge.

Hogy megerősödjék, ahhoz a nemrég elfogadott iparfejlesztési törvény erős igénybevétele szükséges. A biztosított kedvezmények iránt tényleg nagyok az igények Horvátországból. Nos, egészen természetes, hogy a szerződések megkötésénél majd ügyelni fognak arra, hogy a magyar termelés számára biztosítsák a tért.

Egyébként Horvátország nyereségterményei értékesítésénél is reá van utalva Magyarországra. Akármilyen hangosan kezdik is a bojkott-mozgalmat, a vége csak fiasko lehet.

ten, a legény is, a leány is, mindaddig, míg a — tavasz tartott.

Mikor aztán beállt az ősz, bágyadt lett a napsugár, hervadtak a virágok, így szólt a legény a leányhoz:

— En elhagylak téged, az én kedélyem a napfényt szereti, a bimbószakadást, az üde harmatot: irtózik az őszőlől, mikor megsárgul az akácok lombja, elhallgat a madarak éneke.

En elhagylak téged, mert a tavasz elmúlt és az ősz olyan szomorú.

— A leány erre azt felelte:

— Jó, nem bánom; hagyd el engem, de ha a tavasz újra nyílik, keress fel, jöjj vissza, én várok rád és én szeretni foglak újra.

Es elment a legény. Hanem mikor a tavasz érkezett a leány hiába várta kedvesét; de azért csak várt, míg a nyár elmúlt, a tél is eljött és újra tavasz lett, de a legény csak nem jött vissza. Nem jött a másik tavaszra sem, nem jött többé soha.

Es ettől kezdve a leány még jobban szerette az őszit.

Egyszer kertjében sétálva, eszébe jutott a kedvese és kiáradt szívéből a keserűség. Odarogyott egy tuba-rózsabokor mellé és elpanaszolta neki a bánatát, kedvese hűtlenségét. A tuba-rózsa meghallgatta őt és így szólt:

— Te dőre lány, hát hihetted-e, hogy visszatér hozzád az, aki csak a tavaszt szerette: dalban, virágban, szerelemben? Nem látod-e, hogy arcd elvesztette a tavasz üde rózsáit, nem látod-e szemeidben az ősz boruját, szívedben a gyászt és szomorúságot?!

Egyház és iskola.

Óvó- és tankötelesek összeírása.

Az óvó- és tankötelesek összeírása tárgyában új utasítást adott ki a közoktatásügyi miniszter. Ez utasítás szerint az óvó- és tankötelesek összeírása ezentúl nem az iskolai év kezdete előtt; hanem azután fog megtörténni és pedig úgy, hogy az iskolák főhatóságai a beirt tankötelesek névsorát betérjesztik a városhoz, hol aztán a be nem iratkozott tankötelesek után kutatni fognak. A tanács költségkímélés céljából azt óhajtja, hogy ez összeírások az adóösszeírásokkal együtt foganatosítottassanak.

A Petőfi-dalkör hazafias ünnepe.

A debreceni csata évfordulója.

— július 26.

(Saját tudósítónktól.) A Petőfi-dalkör erősen kiveszi részét a jövő hó első napjaiban nemes hivatásának, a magyar dal kultiválása és terjesztésének teljesítésében.

Augusztus 2-án, a debreceni csata évforduló napján, délután a főiskolai Petőfi-szobornál működik közre, este pedig a nagyerdői Vigadóban rendez változatos programmal dalestélyt.

A műsor legérdekesebb pontja, koszosus költő papunk Könyves Tóth Kálmánnak ez alkalomra írott gyönyörű költeménye: „Petőfi lelke a honvédsir felett“, melyet Balla Bertalan joghallgató fog elszavalni az estélyen. Ez ünnepi estély az utóbbi években fényesen szokott sikerülni.

Kedenc találkozási helye lesz ez a fürdőzéstől itthon maradt intelligens közönségnek, de különösen a nagyerdei és kerti nyaralók lakóinak, kik már is egymásnak adják az izenetet, hogy a Petőfi-dalestélyen találkoznak!

A főiskolai nemes tanuló ifjúság, meg az öreg honvédek is itt pihenik ki az aznapi ünnepségek alkalmából kivett fáradalmaikat s részvesz az öreg bajtársak ünnepélyén a mostani nemzedék is polgár, katona egyaránt. Ugy, hogy előre is biztosra vehetik a Petőfi-dalkör leghívebb pártfogói, a szép menyecskék és fiatal leányok, hogy jól fognak mulatni, mert lesz táncos elég!

A dalestélyre szóló meghívókat a na-

— Elment, elhagyott, mert félt az őszőlől.

A szegény, szomorú leány felsóhajtott, aztán letépett egy szál tuba rózsát és az arcahoz szoritotta.

Oh, az az édes, kábitó illat, hogy elfelejtett ajakkal szívta azt az illatot, egyszerre megmámorosodott tőle szíve és feje. Boldog volt.

Azt a kéjt érezte; amit akkor érzett, a mikor kedvese először ölelte őt keblére, először tapasztotta ajkát ajkára. E naptól fogva a lány bolondja lett a tuba-rózsának és egy őszi délután megálmodta, hogyha majd egyszer ismét fájni kezd a szíve, hogy meggyógyítsa, hogy örökre kiüzze belőle az emlékeket, ki megy a kertbe, letépi az össze tuba-rózsát, beviszi a szobájába, a vánkósára helyezi és ráhajtja szép, szomorú fejét.

Eddig van.

— Ne nézzen rám olyan szomorúan, olyan szemrehányóan! Hagyja még itt a kezét a kezemben.

— Fájtnak amit meséltem? Hát felejtse el, hiszen csak mese!

— Nézzé, nézzé, hogy hullanak künn az akácok levelei.

Egészen beesteledett már! Menjen haza. Menjen! Itt most nagyon szomorú. Menjen haza és írja le magának ezt a történetet, amit most elbeszéltem.

Vagy tán elfelejti, mire hazaér? Nem, nem, ettől nem félek. A költők nem felejtik el a regét.

pokban küldik széjjel, melynek egyes részeit lapunkban még közölni fogjuk.

A Petőfi-dalkör augusztus 4-én a Magyar-bandával Balmazújvárosra ad dalestélyt az ottani polgári olvasó-egylet helyiségeiben.

Ma, pénteken összpróba lesz az előadandó darabokból.

Városháza és vármegye.

Megfelebbezett közgyűlési határozatok.

Márk Endre törvényhatósági bizottságitag megfelebbezte a közgyűlés azon határozatát, mellyel a város a Baik Szilágyi-telek tiz holdját a sertésszállás részvénytársaságnak eladta. A felebbezés indokolásának lényege az, hogy ingatlant a város csakis háromszori névszerinti szavazással idegeníthet el, ami pedig a telek elidegenítésénél nem történt meg. — Ugyancsak felebbezés érkezett be a Szedlák és Vámos cégnek drágasági pótlékot megszavazó közgyűlési határozata ellen is. Ezt Bakóczy János adta be. Minkét felebbezést felerjesztette a tanács a belügyminiszterhez.

A Hortobágy hasznosítása. A Hortobágy hasznosítási kérdésének tanulmányozására kiküldött közgyűlési bizottság albizottsága augusztus 14-én, Kovács József polgármester elnökle mellett ülést tart, melyen A feladatához tartozó összes részletkérdésekkel végez.

Jogerős közgyűlési határozatok.

A tanács, tegnapi üléséből számos jogerőre emelkedett közgyűlési határozatot küldött fel jóváhagyás végett a közgyűlési bizottságnak. Ilyenek többek között: a Diószegi-Fazekas emlékmű s a Petőfi-ház létesítéséhez való hozzájárulásra, továbbá e Könyök-utcai s Bornyászféle ingatlanok megvételére vonatkozó közgyűlési határozatok.

A városi muzeum ügyei.

A városi muzeumi bizottsága e hó 27-én, szombaton délután 5 órakor ülést tart, melyen Oláh Károly elnökle mellett folyó ügyeket tárgyal.

A jog- és pénzügyi bizottság a jövő hét első napjaiban ülést tart, melyen a muzeumi szabályrendelet s több a tárgysorozatra felveendő fontos ügyet tárgyal. A meghívókat Vecsey Imre elnök holnap küldi szét.

Helyettesítés. A polgármester dr. Vargha Elemér polgármesteri titkár egyhavi helyettesítésével dr. Tóth Emil aljegyzőt bízta meg.

A szegényügyi szabályrendelet.

Oláh Károly tanácsnok tegnap nyújtotta be a szegényügyi szabályrendeletet, melyet a szegényügyi bizottság mintegy tiz ülésen szövegezett meg. A szabályrendelet-tervezetet a jog- és pénzügyi bizottság legközelebbi ülése elé kerül.

Egy gyógyszerész öngyilkossága.

Marólugot ivott.

— Express tudósítás. —

— július 26.

Dr. Theodorovics István, a budapesti Margit-körut 38. számú házában, a „Szent István“-hoz címzett gyógyszerész tulajdonosa méreg által vetett véget életének. A gyógyszerész tulajdonosa még viaskodik a halállal, de valószínű, hogy mire ez a lap az olvasó kezébe kerül, már meghalt.

Az öngyilkosságot dr. Theodorovics ma hajnalban 4 órakor követte el. Éjjel vig társasággal mulatott együtt; vacsora közben már emlegette, hogy megválk az élettől. A pisztolyt választaná, ha nem volna biztosabb szer a mérég. A társaság egyik tagja, Lehmayér Kálmán bankhivatalnok ma hajnalban a rendőrséghez ment és jelentette, hogy a gyógyszerész öngyilkosságra gondol s ő azt hiszi, hogy a gondolat tetté érik.

Két titkos rendőrt adtak melléje, akikkel együtt ment Lehmayér a gyógyszerész szállására. Későn érkeztek. A gyógyszerész eszméletlenül vergődött, tajtékzó szájjal. Farkóvá változott arcán hártyszerű burok képződött, szemei megüvegesedtek. Előtte, egy rozoga éjjeli szekrényen üres pohár volt. A mentők az irgalmas-rend budai kórházába szállították. Felépüléséhez nincs remény.

Az öngyilkos gyógyszerész három levelet írt meg a mérgepohár kiürítése előtt. Az egyiket a rendőrséghez címezte, a másikat dr. Székelyhidi József, a harmadikat Sárközy Pál ügyvédekhez. A rendőrséghez intézett levél ekként hangzik:

Önszántamból követtem el az öngyilkosságot. Erre senki és semmi ok nem kényszerített. Kérem a boncolás mellőzését.

Dr. Theodorovics.

**UTIBŐRÖNDÖK
NAGY VÁLASZTEK BAN
FEKETENEL.**

Művészet.

Horti Pál hagyatéka. A váratlanul és tragikus módon elpusztult nagy tudós, Horti Pál hagyatékáról különböző hírek kerültek forgalomba. A napokban egyes lapok megírták azt, hogy Horti Pál hagyatékát Fiumében az egészségügyi hatóság zár alá helyezte s csak szeptember hóban fogják a zár alól feloldani és a családnak kiadni. Ez a hír teljesen téves információ alapján, mert Horti Pál hagyatéka már megérkezett Budapestre, ahol a fővármánál van leraktározva. A hagyatékot az iparművészeti társulat tagjaiból alakult bizottság már át is vette. A bizottság tagjai voltak: Györgyi Kálmán iparművészeti társulati főtitkár, dr. Czako Elemér iparművészeti ör és Szécsén iparművészeti társulati másodtitkár. A bizottság Sibelka kir. tanácsos jelenlétében jegyzőkönyvet vett fel a hagyatékáról s aztán a tizenhárom köliben csomagolt tárgyakat elszállította az iparművészeti muzeumba. A hagyatékban igen értékes feljegyzések voltak. Horti Pál naplója, utleírása stb. Van a hagyatékban egy csomó igen értékes könyv, tarask, japán, kínai és indus nyelvtan, fényképészeti készülék, kémiai szerek, amelyeket Horti utazása közben az eredeti fényképfelvételekhez használt. Továbbá egy értékes japán szék és asztal, ajándéknak szánt tárgyak, apró esecsebecsék, egy gyékény, kalapdoboz és egy csomó ruhanemű. Horti még Mexikóból küldött az iparművészeti

társaságnak egy archiológiai és művészi szempontból igen értékes küldeményt. Őskori mexikói tarask és toltak cserépedényekről, úgynevezett bálványalakokról részben eredeti fényképfelvételeket, részben eredeti rajzokat, amelyek ásatásokból származnak. Ezt a küldeményt már birtokába is vette az iparművészeti társulat.

A nagyváradai gyilkosság tárgyalása.

Jámbor Sándor gyilkosa.

Törvényszéki tárgyalás.

Nagyvárad, július 26.

(Saját tudósítónktól.) A nagyváradai törvényszék tegnap kezdte meg Hevesi Ákos bűnpörének fő tárgyalását. A tavasszal a Rákóczi-uti korzón egy villamos ivlámpa alatt egy éjjel leszurták Jámbor Sándor törvényszéki tisztviselőt.

A véres halott körül összeverődött emberek azt vallották a rendőrségen, hogy azt hallották, amikor az áldozat azt kiáltotta:

— Jaj, Szabó, meghalok!

A rendőrség ezen a nyomon haladva, letartóztatott egy Szabó nevű hivatalnokot, aki nagy lelki izgalmak alatt már-már magára vállalta a gyilkosságot, amikor a nyomozás vezetőjénél Békési Jenő ügyvédjelölt jelentkezett, aki azt vallotta, hogy a gyilkosságot legjobb barátja Hevesi Ákos a a kolozsvári gazdasági akadémia növendéke követte el, akit izgatott hajsza után Kolozsvárról letartóztattak.

Hevesy azután beismerde, hogy részegen összeveszett Jámborral, aki megütötte, mire ő vadászkeszével leszurta.

Az ügyészség heves felindulásban elkövetett halált okozó testi sértés miatt vádat emelt Hevesi ellen, Békésit pedig bűnpalástolással vádolja. A tárgyalás óriási érdeklődés mellett ma reggel 8 órakor kezdődött. Egy este érkezett távirat szerint Hevesi a délutáni folytatódó tárgyaláson azzal védekezett, hogy tettét részeg fővel, teljesen beszámíthatatlan állapotban követte el.

Az orvosszakértők Hevesi vallomásával szemben a vádlott teljes épelméjűségét bizonyították.

Ítélet holnap estére várható.

Éjszakai hírek.

) Elzárásra ítélt milliomos. Bécsből jelentik: A gutensteini es. kir. járásbíró-ság ma ítélkezett a guttapercha ismert felalálója, Gentsch Adolf bécsi illetőségű milliomos felett, akit rokona, Löb Bettina, akit Pernitzben együtt nyaral, szóval és tettel elkövetett becsületsértéssel vádolt. Gentsch elismerte a panaszolt cselekményt és hajlandónak mutatkozott bármely összegű pénzbüntetést elviselni és megfizetni. A leány képviselője azonban, hivatkozással arra, hogy a panaszolt milliomos, akinek évi 120 ezer koronát meghaladó jövedelme van s akit ennél fogva a legmagasabb összegű pénzbüntetés sem sujthat érzékenyen, kérte, hogy a panaszlottra szabadságvesztés büntetés mérsékelje ki. A bíróság méltányolta ezt a kérelmet és Gentsch Adolfot négy napi elzárásra ítélte. Gentsch természetesen nem nyugodott meg.

) Romboló vihar. Szliácsról jelentik: Tegnap délután 5 órakor Szliácsen orkán-szerű vihar vonult keresztül, mely a fürdőigazgatóság előtt egy több száz éves tölgyfát kitört, úgy, hogy az a Buda-szállóra esett, melynek fedelzetét bezúzta és az erkélyt egészen összetörte. Szerencsére az erkélyen nem tartózkodott akkor senki és így nagyobb baj nem történt.

) Turistahalál. Salzburgból táviratozzák lapunknak, hogy a Blünbachtörhegyen egy müncheni turista-csoport eltévedt. Egy hölgy több méternyi mélységbe zuhant és fején, valamint karjain sebesült meg. Egy orvos bordatörést szenvedett. Mindkét sebesültet a werfeni kórházba szállították.

A hadházi rabló-gyilkosok elfogatása.

A dánosi gyilkosok közül valók

Felismerték a korcs-márosné fülbevalóját.

Debrecenen keresztül vitték őket.

— július 26.

(Saját tudósítónktól.) Ugy látszik, hogy a Hadrázon elfogott cigány karaván tényleg abból a bűnszövetkezetből került ki, mely a pusztadánosi tömeges rablógyilkosságot elkövette. A tegnapi nap ezt kétségtelen bizonyossággal igazolta be. Többé kétséget sem szenved már, hogy a kedd délután oly izgalmas hajsza közben elfogott Kolompár József egyik szereplője a négyszeres rablógyilkosságnak. Oly bizonyítékok merültek fel tegnap (ugyanis, hogy a nyomozó csendőrség ennek folytán már el is szállította a gyilkossággal terheltet Debrecenen keresztül Monorra, hol a többi gyanúsítottakkal összevéve fogják bevezetni a vizsgálatot.

A gyilkos banda körül különben erősen szorul a hurok. Megállapítható, hogy a debreceni bűnkronikákból jól ismert Lakatos, Kolompár banda tagjai követték el a különböző rablások és gyilkosságok betelözését a dánosi vérfürdőt. A rablott holmikon és értéktárgyakon a szövetkezett bandák megosztokodtak és az ország különböző tájai felé menekültek. Így jutott a banda egyik része Hadrázig, hol a csendőrök rajtukütöttek.

A Hajduhadházon elfogott cigány legény — mint az eddigi nyomozás kiderítette — egyike azoknak, kik Dánoson Szarvas István korcsmáros és családját kegyetlen módon meggyilkolták. A rablógyilkos bandának egyik legkegyetlenebb tagja volt Kolompár József, kinek többrendbeli árneve van, mint Kolompár —Tuta—Badó József. A nap egyik legfontosabb eseménye bizonyította ezt be. Ez pedig az, hogy a csendőrök kivallatták az elfogott bandába tartozó fiu gyermekeket, kik a kikerdezés alkalmával egyértelműleg vallották, hogy az elfogott legény Dánoson gyilkolt és rabolt.

Az elmenekült cinkostársak után széleskörű nyomozás indult. Hadrárról azt az értesítést kaptuk, hogy a Nyiregyháza melletti Királytelken három kóbor cigányt elfogtak.

Azonban még nincs kiderítve, hogy ezek csinkostársai lettek volna Kolompár Józsefnek.

A lázas nyomozás fejleményeiről tudósítunk a következőket jelenteli.

Hajszja a menekültek után.

Tudvalevően kedden a Hadház és Téglás között lefolyt csendőr és cigány harc után csupán Kolompár Józsefet sikerült kézrekeríteni, a többi három cigány elmenekült a közeli Degenfeld uradalom nagy kiterjedésű erdején keresztül és Szepes-sóstón vonatraülve a legközelebbi állomáson leszálltak. Így meglehetősen egérutat nyertek.

Goreczky Vilmos csendőrfőhadnagy a nyomozás irányítója ezek után, mivel a környék felkutatása sikertelen volt azonnal táviratokat intézett Szabolcs és Szatmár megyék csendőrségeihez, hogy minden állomáson erős csendőri kirendeltségeket szerepeltessenek és állandó felügyelet alatt tartsák az országutakat, az erdőségeket. Körülbelül nem kevesebb mint kétszáz csendőr lett ily formán mozgósítva.

Gyors egymásutánban fogtak is el ezek egyes cigány csapatokat, kiknek legnagyobb része ellen azonban súlyosabb gyanúkok nem merültek fel. Ellenben Királytelek környékén, Nyiregyháza mellett már komoly fogást csináltak a csendőrök. Az országút szélén elhúzódó kukoricásban ugyanis egy cirkáló járőr mozgó emberalakokat vett észre.

Hamarosan kizavarták onnan. A vetés között bujkálók cigányok voltak és az országúton eszeveszett futásban kerestek menekülést. A csendőrök azonban csakhamar elfogták őket és a déli órákban erősen megvasalva beszállították Hadházra, a csendőrlaktanyába.

Sok kóbor cigánynépet fogtak el ezenkívül a csendőrök; ezek ellen azonban semmiféle súlyosabb bizonyíték nem merült, mindamellett a férfinépséget egyideig fogva tartják.

A rajkók kihallgatása.

A Hadházon fogva lévő cigánybanda között van 12 gyermek, ezek közül öt már felnőtt 8-12 éves.

Tegnap ezeket vették vallatás alá a csendőrök. Szép szerével hallgatták ki őket. A rajkók még bizonyos dísekvő hangon, mondták el, hogy mennyi sok fényes pénzt rabolt el a dádé. (Ez a dádé a menekültek között van.) Kérdezték aztan tőlük, hogy Kolompár Józsefről mit tudnak.

Szenzációs vallomást tettek erre a gyermekek. Egymást tullicitálva magyarázták a „magyar királyi uraknak“, hogy a Tuta Józsi (álneve Kolompárnak) többedmagával megölte a kore-márost, ott a „nagy vizen“ erről. (A Dunát érteték a nagy víz alatt.) A rajkók vallomása minden tekintetben fölöttébb terhelő volt Kolompár József nézve, kiről részletesen elmondták, hogy Lakatosékai legyilkolták a múlt héten a dánosi pusztá koresmárosát és családját. A két cigánykaraván,

míg a gyilkosok végrehajtották borzalmas tettüket Dános közelében az erdőben huzódtak meg.

A cigány rajkók vallomása ugyancsak megerősítette az eddig felmerült gyanúkokat és viszont a nyomozás részéről egy zseniális fogás volt. A laktanya pincéjében elzárt cigány asszonyok ugyanis, mint megfigyelték, mindenféle titokzatos jelekkel adták egymásnak tudtul, hogy merően tagadjanak mindent. De nem is tudtak a csendőrök semmit kivenni belőlük.

Lett nagy ijedelem és rémület közötük, mikor tegnapelőtt a kihallgatásra felvezették a gyermekeket. Integettek a rémült asszonyok a rajkóknak, azonban ezt már ezek nem láthatták, fent pedig szép szerével kivették belőlük mindent.

Felismerték a bűnjелеket.

A debreceni csendőrs két tagja Mik Vilmos csendőrszervező és Fülöp János csendőr Budapeste vitték a hajduhadházi cigányoknál és a kemecsei erdőben megtalált bűnjелеket. Ezek egy hatlövetű hét milliméteres Lankaszter-rendszerű belőtt revolver, husz megfelelő töltéssel, egy tulaóra sima aranyláncsal, két kőves függővel (brelok), három élesre fent, hosszú zsebkés, egy pénzszacsó, amelyben ezüst ötkoronások voltak, egy pálinkás üveg s két kék kőves női fülönfüggő. Az órán és a késeken teljesen friss vérnyomok láthatók. A csendőrök, detektívok kíséretében elvitték a tárgyakat Vrana Jánoshoz, Szarvas István alsódánosi csárdásgazda mostoha fiához. Vranának nem voltak otthon, azonban a József körut 67. számú házában amelyben Vranának laknak, házmesternője Botka Sarolta a függőben határozottan fölismerte Szarvas Istvánnak az ékszerét, amelyet a meggyilkolt csárdásgazda felesége Botkával, egy alkalommal Pesten lévő, együtt vásárolt. Ezek szerint bizonyosra vehető, hogy a letartóztatott cigányokban sikerült az alsódánosi kegyetlen gyilkosság tetteit elfogni.

A gyilkos Debrecenben.

Budapestről a kiküldött csendőrs táviratban jelentette a szenzációs eredményt a debreceni csendőrpáncsnokságnak.

Goreczky Vilmos ehhez képest sürgősen intézkedett, hogy a letartóztatott cigányok Monorra szállíttassanak, hol tudvalevően a vizsgálatot együttesen folytatják. A cigány legényt, a négy cigány asszonyt gyermekestül tegnap délelőtt szállították Debrecenbe, innen pedig a déli személyvonattal egyenesen Budapest felé.

Debrecenben természetesen nem tudott senki az érdekes átszállításról. A csendőrök különben sem engedték ki a vasuti kocsiból a foglyokat, kiket hat csendőr kísért Monorig. A gyilkossággal vádolt cigányokat szállító vasuti kocsit lefügönyözött ablakai közé így is igen sokan csoportosultak, de hát vajmi keveset láthattak.

Hogy kerültek a cigányok Hadházra.

A csendőrség nyomozata arra is kiterjedt, hogy a csendőrség ércokolonán keresztül, miként juthattak Hajduhadház környékére.

A környékbeli parasztok beszéltek, hogy a debreceni Nagyerdőn kedden délelőtt láttak bujkálni egy cigány bandát. Valószínű, hogy kedden délben indultak el ezek nagy merészen Hadház felé.

A Budapesten más irányban folytatott nyomozásról a következő értesítéseket kaptuk:

Mit tud az ügyész?

Tudósítók beszéltek Publik Ernő alügyésszel, aki kijelentette, hogy a dohánymunkások elfogatásáról és ezek gyilkosságáról semmiféle hivatalos tudomása nincsen. Minden valószínűség szerint a hírek ez a része nem felel meg a valóságnak, ellenben bizonyos az, hogy a vizsgálatot minden irányban kiterjesztették.

Ezzel szemben ma jelentik nekünk, hogy Vrana, a meggyilkolt Szarvas János fia vallomása szerint a muzsi pusztáról sűrűn jártak be a dohánymunkások Szarvas csárdájába és már 2000 koronával tartoztak neki. A munkások udvaroltak is a Szarvas leányának.

De hát ez is csak szóbeszéd.

Nem vallottak.

A lapok megírták, hogy a Kecskeméten elfogott cigányokat Gyónra vitték és ott a szembesítés alkalmával beismerték bűnüket.

Ez a hír — mint értesülünk, nem felel meg a valóságnak. Mikor a büntett áldozatai rámutattak egyik-másik cigányra, ezek fölháborodva tiltakoztak:

— Nem igaz, hazudik, — kiáltották, — mi nem bántottuk magát, sohase láttuk. Bárha tagadtak, az áldozatok megmaradtak amellet, hogy gyilkosaikkal állanak szemben.

Nem vállalnak semmit.

Ma újból kihallgatták a dohányosokat. Tagadnak mindent. Egyik közülök azt mondta:

— Nem vállalunk semmit magunkra! Ártatlanok vagyunk.

Hogy miért volt véres egyiknek a feje, erre azt mondták, hogy verekedtek és megütötték egymást.

Dr. Acel Nándor, a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírója eddig semmiféle bűnjелеket át nem vett, fölvilágosítást a hírlapíróknak nem ad, a sajtó embereit még csak nem is fogadja.

Színház.

* **A színház átalakítása.** A tanács, a tűzvizsgáló-bizottság jelentése alapján, megbízta tegnap a főmérnököt, hogy a színház átalakítása körül fölmerült legsürgősebb munkálatokat nyomban készíttesse el. A munkálatok a jövő héten veszik kezdetüket.

* **Lukács Juliskát,** a debreceni színtársulat volt drámai hősnőjét Zilahy Gyula októbertől kezdve visszaszerződtette a debreceni színházhoz. Lukács Juliska a Déryné ifjasszonyban lép fel először Szepessy grófné szerepében.

TOURISTA INGÉK
4 ÉS 5
KORONA
FEKETÉNÉL

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Összegegett kis leány.

—
Előfáklya a pusztán.

—
Halálos szerencsétlenség.

— július 26.

(Saját tudósítónktól.) Egy alig hat éves ártatlan kis leánygyermek halt meg tegnapelőtt a szomszédos Mártonfalván borzalmas szerencsétlenség következtében.

A gyermek saját gondatlanságának és vigyázatlanságának áldozata, habár a mélyen sujtott szülőket a szerencsétlenségért a törvény még sujtó paragrafusai alá vonja.

A részletekről tudósítónk a következőket jelenti:

Mártonfalva mellett, a Guth-pusztán lakik Tar József feleségével és hat éves gyermekével. Tegnapelőtt reggel az anya nem volt otthon, csupán a férfi, ki a tanyaudvaron foglalatokodott valamivel, leányával Tar Juliánával együtt.

Ugy nyolc óra tájban Tar József beküldötte a kis leányt a konyhába valamiért. A tűzhelyen vígan pattogott a tűz és mikor a kis leány a konyhába ért, vidáman leguggolt melléje.

Egy szerencsétlen pillanatban a tűzhelyből kipattant egy szikra és a leány ruhájára esett. A veszedelmet csak akkor vette észre a leány, mikor már ruhácskájára tüzet fogott. Rémülten szaladt ki a konyhából, azonban a tanyaudvaron a légáramlat még jobban szította a szerencsétleneket a tüzet.

A rettenetes veszedelmet legelőbb az apa vette észre, ki nagynehezen megmentette leányát a biztos tűzhaláltól.

A borzalmas égési sebeket szenvedett Tar Juliskát azután orvosi gyógykezelés végett beakarták vinni Nyiradonyba. Utközben azonban meghalt.

Az esetet bejelentették a debreceni kir. ügyészségnek, mely megindította a vizsgálatot.

— **Főispánok és polgármesterek életrajza.** Konecz Ákos főlevéltáros, tb. tanácsnok teljesen befejezte a debreceni főispánok s polgármesterek életrajzát tárgyaló művét. A tanács legközelebb eldönti azon kérdést, hogy a művet diszegebb vagy olcsóbb köntösben bocsássák e közre? E célból felkértek a városi nyomda költség kiszámításait s azután nyomdába adják a kéziratot. A terjedelmes mű ez év őszén fog megjelenni.

— **Az ügyvédi kamarából.** A debreceni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Konrad Sámuel ügyvédet elhalálózása folytán a névjegyzékből törölte s irodája részére gondnokul Szilágyi Bálint ügyvédet rendelte ki.

— **Debreceni gyorsírók sikere.** A Szegeden nemrég lefolyt nemzetközi gyorsíróverseny eredményét tegnap hivatalosan is közölték. A debreceni főiskolai gyorsíró egyesület bronzérmét, egyik tagja: Erdős Károly pedig elismerő oklevelet nyert.

— **A debrecen-nyirbátori vasut.** A debrecen-hajdusámson-nyirbátori vasut közigazgatási bejárásának tegnap volt a második napja, A bizottság, Dubszky főfelügyelő vezetése mellett a Nagyerdő, nyulási teherpálya bejárását végezte el. Holnap az egész bizottság Nyirbátorba utazik s befejezi a bejárást.

— **Az iparkamarából.** Az érdekeltek figyelmét a debreceni kereskedelmi és iparkamara ezennel felhívja a kassai es. és kir. 6-ik hadtest által közzétett árlejtésre. Verseny tárgyát képezi: 1400 métermazsa kőszén szállítása. Az ajánlatok 1907. aug. 5 nap délelőtti 10 órájára nyújtandók be a cs. és kir. 6-ik hadtest biztosságához Kassára. A bánatpénz összege: 5 százalék. Elhelyezendő az ajánlatokhoz. Az érdekeltek figyelmét felhívja továbbá a cs. és kir. 6-ik hadbizottság által közzétett árlejtésre is. Verseny tárgyát képezi: a szigeti, munkácsi, nyiregyházi, szatmári cs. és kir. ezredek széna, szalma és termény szállítása. Az ajánlatok 1907. aug. 5 nap délelőtti 9 órájára nyújtandók be a nyiregyházi cs. és kir. élelmezési raktárhoz. A bánatpénz összege 5 százalék. Elhelyezendő az ajánlat mellett. Bővebb felvilágosítást mindkét esetben az érdeklődők a kamaránál vagy az árlejtést kiíró hatóságnál nyerhetnek.

— **A debreceni kereskedelmi betegsegélyző** egyesület igazgatósága ez uton értesíti a kereskedő főnököket és kereskedelmi alkalmazottakat, hogy a vezetése alatt álló kereskedelmi betegsegélyző egyesület az új törvény alapján tovább folytatja működését és ez irányban a felhívás e napokban lesz a részvénytársaságoknak, pénzintézeteknek, — gyógyszerészeknek és kereskedő főnököknek elküldve.

— **Állatorvosok egyenruha viselése.** Az állatorvosok felügyelősége által a földművelésügyi minisztériumban tartott értekezlet kimondotta, hogy mindazon esetekben, mikor a külső szolgálat, a működés eredményesebb volta, a fontosabb és gyorsabb ügylebonyolítás megkívánja, a hatósági állatorvosok mindenkor egyruhát tartoznak viselni. Az egyenruha beszerzésére októberig halasztást engedtek.

— **A trafikok vasárnapja.** A pénzügyminiszter most adta ki a trafikok munkaszünetére vonatkozó rendeletét. A rendelet szerint a trafikok kötelesek e hó huszonnyolcadikától kezdődőleg minden vasárnap délután 3 órakor bezárni a dohánytözsédét. A rendeletet a trafikokosok legnagyobb része már tudomásul vette és kötelezték magukat a vasárnapi záróra szigorú betartására.

— **Debreceni faipari rt. cég** alatt új vállalat alakult vasárnap Debrecenben 250,000 K alaptőkével. Az igazgatóság tagja: Békessy László uradalmi igazgató (elnök), Kardos László kereskedő, Vinnay Géza kultúr. hiv. főnök, Györffy Aladár kereskedő, Török Gábor erdőmester, Sági Béla bizt. tiszt., Csath Sándor dr. ügyvéd, Simon Mihály fakereskedő, Csóka Sámuel városi tanácsnok. A felügyelő-bizottság: Gáspár Géza dr. orvos, Serli Gusztáv bankhivatalnok, Gál Samu máv. ellenőr, Vecsey Imre.

— **Dr. Strelinger Győző** hazaérkezett és rendelését megkezdte.

— **Drágább lesz a gyufa.** Manapság minden drágul, úgy, hogy már innen-onnan alig lehet megérteni. Most egy olyan áru drágulásáról adnak hírt, amely ép oly nélkülözhetetlen, mint bármelyik élelmicikk és ez a gyufa. A gyufa, amelylyel eddig legfeljebb csak tréfából takarékoskodtunk, meg fog drágulni és 2 fillérről 4 fillérré emelik az árát. A gyárosok ugyanis, bár a nagymennyiségű rendelést alig bírják teljesíteni, még sem tudnak hasznot csinálni a gyufából, mert drágább a fa és nagyobb a munkabér is, mint eddig. Szóval az általános drágaság közepette a gyufa is haladni akar a korrallal.

— **Városi ingatlan eladása.** A város az ispotályi lapon fekvő hat házhely telkét árverés útján eladja. A tanács tegnap elhatározta, hogy az árverést, négyszögölenként 16 korona kikiáltási ár mellett, szeptember 12-én tartja meg.

— **Franciák Budapesten.** A francia és magyar ipar- és kereskedelem közeledését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Pathé Frères, a világhírű kinematográf és filmgyárosok Budapesten fiók-üzletet nyitottak és így alkalmuk nyílik a magyarországi nagyszámú kinematográf színházaknak és magánosoknak is arra, hogy készülékeiket és filmszükségleteiket Budapesten szerezzék be. A Pathé Frères üzlete Budapesten a Ferenciek-tere 4. sz. alatt van.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Tegnap ismét öngyilkossági kísérlet történt Debrecenben. Ezúttal egy fiatal cselédeleány akarta eldobni magától az életet, de sikertelenül. Ladányi Eszternek hívják az elkeseredett leányzót. A Piac-utca 11. szám alatt szolgált. Ma délelben 12 órakor gazdája lakásán lügköldatot ivott. A rettenetes méreg pár perc alatt megtette romboló hatását és a leány eszméletlenül állapotba esett. Az öngyilkossági kísérletet csakhamar észrevették, itelefonáltak a mentőknek, kik azonnal megjelentek és az első segélynyújtás után be szállították az életunt Ladányi Esztert a kórházba. A kórházban ápolás alá vették. Állapota nem sulyos. Legérdekesebb a dologban az, hogy a leány egy kis cédulát irt az öngyilkos kísérlet előtt egy barátjának, hogy keresse fel majd a kórházban. Különös, előre tudta, hogy nem fog meghalni. Hogy mégis mi volt az ok, nem lehet megállapítani, valószínűleg reménytelen szerelem. Holnap hallgatja ki a rendőrség.

— **A Magyar általános hitelbank** debreceni fiókját aug. 14-én nyitja meg. A fiók melynek főnöke Kereszty Kornél, a bank nagyváradí fiókjának főnök-helyettese lesz, átveszi a Heller M. és társa cég debreceni üzletét is.

— **Összeesett az uton.** Tegnap egész sereg embert szállítottak be a mentők a kórházba. Valamennyit az utcán fogta el hirtelen rosszullét és összeesett. Horváth András 57 éves a Piac-utcán, Győri Antal 73 éves a Péterfián, és egy eddig ismeretlen körülbelül 20 éves fiatalember a Nagytemplom mellett esett össze.

— **Tegnap halottak.** Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Orosz István róm. kath. 31 éves, Szabó Teréz g. kath. 5 hónapos, Pánti Mihályné ev. ref. 45 éves, Szabó Julianna róm. kath. 20 éves, Sólyom Eszter ev. ref. 3 éves, Varga István ev. ref. 70 éves, Molnár Ilonka r. kath. 10 hónapos.

x **Nem kell most már, hogy hirdessek,** mert aki egyszer nálam vásárol az feltétlenül hozzám küldi jó barátját vagy ismerősét, mert meggyőződött róla, hogy nálam a legszebb úri divat cikkeket, legjobb minőségű színes ingeket nyulszőr, puha és kemény kalapot, női és férfi Panamákat, 40 százalékkal olcsóbban lehet beszerezni, mint bárhol ezen olcsó eladás állandóan tart, mert elvem nagy forgalom, kevés haszon. Nyakkendő király főposta mellett cégvezető Rózsa Lajos.

x **Már csak rövid ideig tart a Darvas Ede-féle csödtömegéből megvett aruk eladása,** Piac-utca 24. szám alatt. Raktáron van még Creton Pongyolák 1:90-től kezdve, — Selyem Blousok 1:50-től kezdve — Lüstert köpenyek 4:90-ért, szóval minden nyegedárért kapható. Berendezés eladó.

Távirat és telefon.

A kiegyezési tárgyalások.

Bécs, július 25. Beck báró osztrák miniszterelnök s az osztrák miniszteriumok szakreferensei holnap Budapestre utaznak, ahol a folytatódó kiegyezési tárgyalásokon fognak részt venni.

Óriási sztrájk.

Newyork, július 25. A minnesotai bányamunkások és ércrakodó-

munkások sztrájkja, amely egy héttel ezelőtt kezdődött és azóta folyton továbbterjed, immár hatalmas méreteket ölt. Az összes minnesotai iparvállalatok beszüntették a munkát. Olaszok, magyarok és finnek, akik az ottani ipari területen dolgoztak, százanként hagyják el az országot és utaznak vissza Európába.

Csaló nagykereskedő.

Eszék, július 25. Leisching verőcei nagykereskedő és földbirtokos ellen, aki megszökött, az itteni törvényszéknél nagyszámu feljelentést adtak be csalás miatt. Beozicz törvényszéki tanácsos a vizsgálat vezetésére Verőcére utazott. Weiss Vilok verőcei kereskedő, ki a Leisching bukásában nagy mértékben érdekelve van, szintén megszökött.

Felrobbant löpörgyár.

Luppik, (Belgium) július 25. A Klarmond-féle löpörgyár ma ismeretlen okból felrobbant. A robbanás alkalmával az összes épületek romba dőltek. Négy munkást a robbanás megölt.

A hágai békekonferencia.

Hága, jul. 25. Németországnak a torpedók elhelyezésére vonatkozó angol javaslat tárgyában benyújtott módosító indítványa szerint önműködő aknáknak hadviselő felek akcióköré közelében oly feltétel alatt helyezhetők el, hogy a semleges hajók védelmére óvintézkedések tételnek. A második bizottság első albizottsága tegnap délután a hadifoglyokkal való bánásmódot tárgyalta oly országban, a hova hadviselő felek behatoltak. Japán a külföldieknek kiutasítására avagy internálására vonatkozó javaslatot terjesztett be. Azután a hadifoglyoknak adandó napi zsoldok kérdése kerül szóba. Japán kivételével az összes delegátusok alpul az az összeget kívánják tekinteni, amelyet az az állam fizet, amely foglyul ejtette az internált katonákat. Japán ellenben csak egyszerű pénzadományt javasol. Végül azt az javaslatot tárgyalják, amely megtiltja a hadviselő államnak, hogy egy elfoglalt ország lakosságát hadiszolgálatra kényszerítsen. Gündell tábornok német delegátus a német szempontokat fejtegeti. A francia meghatalmazottak Németország javaslata mellett foglalnak állást, minthogy azonban Bernauert új szöveget ajánl, a vitát a legközelebbi ülésig elnapolják.

Óigány hajsza.

Kecskemét, július 25. A város határában ma egy 25 tagból álló cigánykaravánt láttak. A csendőrök a lovas rendőrség segítségével általános razziát rendezett, de estig nem értek el semmi eredményt.

Megmérgezett rendőrtanácsos.

Majna-Frankfurt, július 25. A Frankfurter Zeitung jelenti Odesszából, hogy Radsievsky odesszai rendőrtanácsos, a nyomozó ügyosztály vezetője hirtelen megbetegedett. Orvosai azt hiszik, hogy betegségét lassan ölt mérge okozta. Azt hiszik, hogy Radsievskyt egy hozzá közelálló személy, akit felbéreltek, ölte meg.

A koreai zavargások.

Tokio, július 25. Itt az a hír van elterjedve, hogy vasárnap közzé fogják tenni az orosz-japán egyezmény szövegét. Szöuli táviratok szerint attól tartanak, hogy a koreai csapatok létszámát föl fogják emelni. Az új japán-koreai egyezményt már megkötötték, de a szöveget még nem tették közzé. Ugy hírlik, hogy két cikkelyt tartalmaz,

amelyekben a japán fővezetőséget kap arra, hogy a koreai belügyi kormányzat minden ténykedését korlátlanul ellenőrizze és japánokat nevezhessen ki a koreai kormány hivatalnokaivá. — Korea beleegyezése viszonylag kevés nehézséggel jár, aminek okát abban találják, hogy a japán követelések kevésbé nyomástólk, mint hitték es az egyezmény szövege nem tartalmazza a volt koreai császár tokiói internálását.

Szöul, július 25. Itó márki ma adta át a japán kormány javaslatait a koreai kormánynak, amely azokat a császárnak kézbesítette. A javaslatok, bár nagy változást készítenek elő, nem veszélyeztetik a trónt. Csemulpóba három japán hadihajó érkezett. Sorra fogdossák azokat a hivatalnokokat, akik a volt császár javára közreműködtek.

A horvátok nem obstruálnak.

Zágráb, július 25. A horvát koalíció mai értekezletén kimondották, hogy a horvát képviselők többsége nem ért egyet Supiló Ferencel s elhatározták egyben, hogy az obstrukciót nem fogják az ősszel folytatni.

Es még egy cigánykaraván.

Máramarossziget, július 25. Az itteni csendőrök letartóztatott egy 23 tagból álló cigánykaravánt. Megmotoztatásuk alkalmával véres ruhámenüket és nagy mennyiségű készpénzt találtak náluk. A cigányok nem tudják az utóbbi napokra szóló alibiüket igazolni.

Törvényszék.

§ A helyettes feleség. A múlt hónapban nagy szomorúság érte Horvát Jancsinak, a budapesti Emke primásának feleségét. Meghalt vidéken lakó apja s el kellett utaznia a temetésre. Mint gondos asszony megkérte szomszédnőjét Jónás Jancsi cigányprimás feleségét, hogy amíg ő oda lesz, minden tekintetben helyettesítse őt. Amikor napok mulva az asszony hazajött, különös dolgokat regéltek a pletykálkodó szomszédasszonyok, akik elmondották, hogy látták, amikor férje Ádámkosztümben belopódzott Jónásné szobájába. A féltékeny asszony

ekkor elvitte férjét egy templomba s ennek az oltár előtt meg kellett esküdni, hogy tiszta és ártatlan mint a hó. Dacára a letett eskünek, az asszony mégis mindenféle panaszkodott Jónásnéra, aki nem hagyta a becsületét és rágalmazás miatt feljelentette Horvát Jancsinét. Benke büntető járásbíró, mint nekünk Budapestről jelentik, a féltékeny asszonyt ma rágalmazásért elítélte 70 korona pénzbüntetésre.

Csarnok.

Az örvény szélén.

— Regény. —

41

— El.
— De biztosan, fel ne ültess bennünket. Szavadat veszem.
— Hát szavamra.
— Ugy, eddig rendben vagyunk. Estére majd megmondom a titkárnénak, hogy te is velünk jössz. Örülni fognak, légy nyugodt. Hírből már ismernek s amint hallottam a leány nagyon szeretne veled személyesen megismerkedni.
— Ugyan hagyj a leányt.
— No jól van. Hanem hát találkozunk? Délelőtt megyünk ki.
— Én bizony nem tudom.
— Legjobb volna, ha ide jönnél. Fél tizkor indulunk. Helyes?
— Jó.

Eisenstadtné egyszer sem szólt közbe s ha férje hozzá fordult kérdésével, csak bólintott fejével.

Ugyan azután megállapodtak. Mikor Kemény elment, Eisenstadt ismételt a lelkére kötötte, hogy eljőjön ám.
— Pontban tíz órára itt légy — kiáltotta még utána is,

VIII.

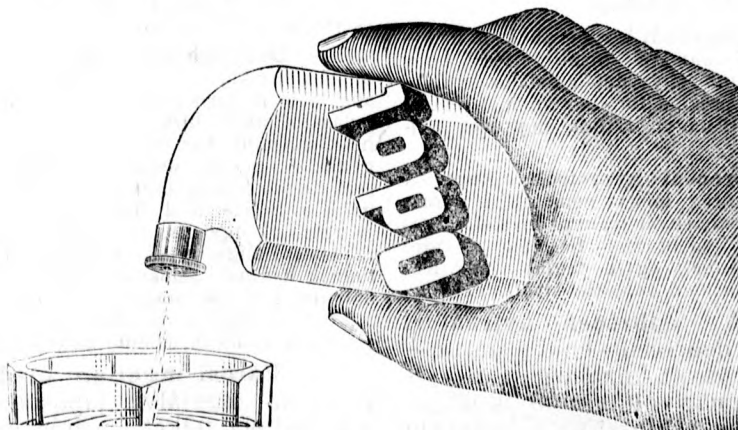
Es Kemény pontosan megjelent, amit azért kell kiemelni, mert különben éppenséggel nem volt erős oldala a pontosság.

Eisenstadtné már készen várták. A háziur ugy föl szerelte magát, mintha nem is a Svábhegyre, hanem valami expedícióra indult volna.

Kemény nem is tudta szó nélkül megállani:

— Hát te nem velünk jössz?
— Un? hát hogyne!
— No mert ugy fölpackoltál, hogy azt hittem messzebb mégy.
— Micsoda fölpackolás? Csak az van nálam, ami szükséges.

(Folyt. köv.)

Aki az Odolt következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájápolást gyakorolja.

M. á. vasutak
menetrendje.

Debreczenből indul.		ó.	p.
Budapestre gyorsvonat	regg.	8 57	
" személyvonat	déli	12 05	
" vegyesvonat	d. u.	3 41	
" gyorsvonat	d. u.	4 42	
" személyvonat	este	10 35	
Bpesti személyvonat	éjjel	2 21	
Csak P.-Ladányig motor	regg.	5 09	
" vegyes	d. e.	11 06	
" személy	este	8 29	
M.-Szigetre személyvonat	regg.	2 41	
" gyorsvonat	déli	12 19	
" személyvonat	d. u.	3 54	
Csak Szatmárig személyvonat	regg.	5 10	
" gyorsvonat	este	6 56	
" vegyesvonat	este	10 52	
Csak Királyházig	d. e.	9 21	
Szerencs felé személyvonat	regg.	5 15	
" "	regg.	8 51	
" "	déli	12 24	
" "	d. u.	4 25	
" "	este	7 22	
Csak Hadházig motor	d. u.	2 20	
Tiszalökre motor	regg.	5 35	
" személyvonat	déli	12 12	
" "	d. u.	4 34	
H.-Nánásra motor	d. e.	8 09	
" "	este	7 —	
H.-Böszörményre motor	d. e.	11 11	
Füzesabonyba vegyes	regg.	4 36	
Tiszafüredre vegyesvonat	d. u.	4 56	
Balmazújvárosig vegyes	d. e.	11 00	
N.-Léta—Vértesre vegyesvonat	regg.	9 35	
" "	d. u.	4 51	

Debreczenbe érkezik.		ó.	p.
Budapestről személyvonat	regg.	1 24	
" gyorsvonat	déli	12 04	
" személyvonat	d. u.	4 20	
" gyorsvonat	este	6 48	
Csak P.-Ladányból személyvonat	regg.	5 03	
" vegyesvonat	regg.	7 46	
" személyvonat	este	9 50	
" vegyesvonat	d. u.	2 51	
P.-Ladányból motor	d. e.	10 04	
M.-Szigetről személyvonat	d. e.	11 39	
" gyorsvonat	d. u.	4 21	
" személyvonat	este	10 16	
Szatmárról személyvonat	regg.	6 48	
" gyorsvonat	regg.	8 46	
" személyvonat	este	6 41	
Szerencs felől személyvonat	regg.	8 04	
" személyvonat	d. e.	11 35	
" személyvonat	d. u.	3 24	
" személyvonat	este	8 19	
" személyvonat	este	10 26	
Csak Hadházról motor	este	6 33	
T.-Lökről személy	regg.	7 40	
" motor	d. u.	3 37	
" személy	este	6 30	
H.-Nánásról motor	d. e.	11 26	
" motor	este	10 12	
H.-Böszörmény motor	d. u.	1 56	
Füzesabonyról vegyes	d. u.	5 35	
Tiszafüredről vegyes	regg.	7 54	
Balmazújvárosról vegyes	d. u.	3 20	
N.-Léta—Vértesről vegyes	regg.	7 15	
" vegyes	d. u.	3 05	

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli legszébb, a legégszégesebb klimatikus erdei gyógyhely, a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők; Ivó és belégszési kura. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektus ingyen és bérmentve küld.

175 az Igazgatóság.

Gyergyánliget

(MÁRAMAROS MEGYE)

a legszébb, a legégszégesebb klimatikus erdei gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Csodálatos, szép magas fekvés, por és szélmentes ózondus, enyhe levegő, kitűnő izü és könnyen emészthető, tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógsiker: vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. — Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás.

Igen mérsékelt árak. — Idény: május—október.

Előnyök: 1. Orosz-árak és fesztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasútállomás és kocsit.

A fürdőigazgatóság.

BANKEGYESÜLET

Részvénytársaság.

A „Bankegyesület Részvénytársaság“ működését Piac-utca 72. szám alatti üzlethelyiségeiben megkezdte és foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Alaptőke 800,000 korona.

Leszámítól váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölesont nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb. Atvesz tőzsdei megbízásokat. Elfogad betéteket könyveeskére, folyó (chek) számlára és pénztárjegyekre. Minden egyéb bankügylet kérésére vállalkozik.

Az igazgatóság.

Klimatikus gyógyhely! GLEICHENBERG!

Nyaralóhely!

Idény: május—október.

A legkedvezőbb klimatikus viszonyok, középalmepesi jelleg.

Gyógyajánlat a légzőcsövek megbetegedésénél (hururut, asthma, emphysem), — emésztési zavaroknál, szívelgyengülésnél, idegbajoknál, visszaesésknél, stb.

Gyógymódok Inhalatio és pneumoteapia, szénsavas fürdők, hidegvizgyógyintézetek, gyógytornaszat, napfürdők stb.

Gyógyforrások

Konstantin-forrás, Emma-forrás, János-forrás, Klausen-forrás.

Nagy képes, kimerítő árjegyzéket küld lakás- és kocsimegrendeléseket elfogad

fürdőigazgatóság.

Uraknak!!
a leghatásosabb.

Erősítő szer korai ideggyengülés ellen, továbbá gyomor idegrendszer zavaroknál, szellemi kimerültségeknél s kedély betegeknek. Muiracithin a jelenkor legjobb szere idegbajok ellen. Kapható minden gyógyszerárban. A szer ismertetése mindenkinek díjtalanul és bérmentve rendelkezésére áll.

Főraktár az osztrák magyar monarchia részére: Hirschen apotheke Wien VII. Westbahustrasse 19.

Handelsgesellschaft Noris Zahn & Cie., Berlin C. 40.

Pártoljuk a hazai fürdőket!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ.

Idény: május 15-től szeptember 15., esetleg végéig.

Elsőrangú kárpáti gyógy-üdül- és fürdőhely 6000 hold fenyes erdővel.

— Égvényes sós vasas savanyúvizek. — Ivó- és fürdőgyógymódok. — Az „Orvos“ forrás egyenértékű a gleichenbergi, seltersi forrásokkal; az „Erzsébet királyné“ forrás a spaai, schwalbach, franzensbadi forrásokkal vetekedik, hatalmas vasforrás; a töltő- és főforrás említett két forrás közt átmenetet képeznek. 3 ásványvízfürdő, — 2 vizgyógyintézet. — Szénsavas vasas (acél-) fürdők; fenyőlevél- és vasláfürdők; telített szénsavfürdők. Víz-, tej-, savó-, kefir, kúra, masszázs. Nagy szállodák, szép nyaralók, részint konyhával. Piac naponta. Több elsőrendű étkező, kávéház, cukrászda. Nagyszerű „Erzsébet királyné gyógyház“ olvasó-, társalgó- és zongoratermekkel. — Rendelő orvosok: Hivatalos fürdőorvos: dr. HINTZ HENRIK, kir. tanácsos, a

közegészségi tanács tagja; továbbá dr. Blumenfeld Armin, dr. Kanarik I., dr. Szerényi Tivadár, dr. Grossmann Dezső, dr. Cséri János, dr. Győri Ilona és dr. Czérusz Dezső kir. tanácsos. GYÓGYJAVALLATOK: női nemi bajok, vérszegénység és sápkór, a légzőszervek, gyomor és bél hurutos bántalmak, kimerülések, gyengeségek, idegbetegségek, szervi és ideges szívbetegségek, görvély-, angolkór, utókúra gyanánt a karisbadi, marienbadi, halli, lipíki fürdők használata után. — Penzio elő- és utóidényben 8 kor., főidényben 12 kor. naponta, fürdővel együtt. Felvilágosítással és kimerítő illusztrált prospektussal szolgál

a fürdő igazgatósága.

Villamos világítási és erőátviteli berendezések, lakások, tüzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel a

GANZ-féle VILAMOSSÁGI R. T.
debreceni építészvezetősége (Piac-utca 72.) által készítetnek. Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.
Világító testek, csillárok és szerelvények dús választéka. 530

Napernyők

óriási választékban
és feltűnő
olcsó árak mellett
Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.
A cégünknel vásárolt ernyők huzatát, ha egy vagy két év alatt elszakad, teljesen díjtalanul ujonnan behuzatjuk

Pergeltkávé

naponta friss pörkölés, kiváló minőség

kizárólag

Félegyházi János

szabadalmazott

motorüzemű kávépörköldéjén

állítható elő. 585

Tessék próbát tenni!

Utcai

lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Arany János-utca 2. sz.

Kerestetik

néhány kefe-festergályos és kefe-farú munkás.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalába „FAIPAR” czim alatt küldendők.

609

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérnemű, angol ruha-vászon, batiszt, kreton, zephyr.

Mosó székely férfiruha szövet
Óriási szőnyegraktár.
536

VÁSZON ÁRU

fehérneműk, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt étkező- és aszur kávéterítékek, damaszt- és frottír törölközők, törölőkendők, és nankingok, valamint kész női fehérneműk és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voalok, cosmanosi savannak, judish foulárd, Batiszt, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima szines francia batisztok, angol zefirek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok

himzett batisztban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, sifon és batiszt női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész agyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton kasmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatzebkendők

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

Kiadó pincék.

A Zenedének Csapó- és Vár-utca sarkán levő házában. Értekezhetni dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piac-utca 44. szám alatt. 363

APRÓ HIRDETÉSEK

Dija: 10 szóig 40 filler, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

A Darvas-féle bolti berendezés eladó. Piac-utca 24. sz. 627

Női kalap elárúsító nő, kiváló ügyes csinos alak, ki e szakmába már alkalmazva volt. Női kalap készítéshez is ért ajálkozzon a „Nyakkendő Király”-hoz Debreczen. 628

Házgondnokság. Felkértek mindazok, kik a Széchenyi-utca 50. és Arany János-utca 59. sz. házaknak évi 4844 korona házbérjövendelmét beszedni és a házakat gondozni óhajtanák, hogy írásbeli ajánlataikat Arany János-utca 59. sz. alatt a háztulajdonosnál f. hó 29-ik napjáig sziveskedjenek beadni. Gondnoki díj a háznak jókarban tartását, tehát a kisebb javítását is beleértve, a beszedett és beszolgáltatott házbértől 7%, a készpénzben beszolgáltatandó biztosíték után pedig a háztulajdonos 6% kamatot fizet 624

Eladó cukrászda. Délvidéki megyeszékhelyen 65 év óta fennálló elsőrendű cukrászüzlet családi okok miatt olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 631

Telefon 168.

Debreczeni Első Villamossági és Elektrotechnikai Vállalat. Telefon 168.

Erőátvitel, Villamos világítás, villámhárítók, házi és magán-telefonok, villamos zárok tűzbetörés elleni jelző készülékek, villamos esengők berendezése és jó karban tartása, évi bérlet mellett. Gyógyászati, Fizikai, Matematikai készülékek készítése és javítása, felszerelési anyagok. Kerékpárok és alkatrészek raktára. Saját motor erővel berendezett galván-telep.

részek raktára. Saját motor erővel berendezett galván-telep.

FÖLDVÁRI L.,

Debreczen, Kossuth-utca 1. az udvarban.

Tanulók felvétetnek.

ELŐPATAK GYÓGY-FÜRDŐ.

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag és a méhgyulladás bántalmánál, máj- és lépajagnál, köszvény és oszánál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltehetőleg kisegítő gyógyszerközökkel (meleg és hideg fürdők, vizgyógyintézetű kezelés, massage, svéd torna, diétikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel. 415

Fürdő-idény: május 15-től szept. 15-ig. Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedijnek fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszerköz hánál is használható és üdítő, kellemes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely Előpatak, de kapható a leg-több városban és nagyobb kereskedésben. — o Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság. o